

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکزی

دانشکده فنی و مهندسی، گروه مهندسی عمران

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.Sc)

گرایش: مهندسی سازه

عنوان

تعیین اثر روش‌های مختلف عمل آوری روی خواص مکانیکی و دوام بتن سبک سازه‌ای خود تراکم
به روش آزمایشگاهی

استاد راهنمای

دکتر منوچهر بهرویان

استاد مشاور

دکتر شهریار طاووسی تفرشی

پژوهشگر

مجتبی الماسی

۱۳۹۲ زمستان

ISLAMIC AZAD UNIVERSITY
Central Tehran Branch

Faculty of Engineering – Department of Civil Engineering
“M.Sc” Thesis
On Structural Engineering

Subject

Effects of different methods of curing on mechanical properties and durability of Self-Consolidating Lightweight Concrete (SCLC) by experimental method

Advisor

Dr. Manuchehr Behruyan

Consulting-Advisor

Dr. Shahriar Tavousi Tafreshi

By

Mojtaba Almasi

Winter 2014

تشکر و قدردانی

از همه عزیزانی که مرا در هر مرحله از انجام این تحقیق یاری نمودند تشکر و قدردانی می‌نمایم.

از استاید راهنما، جناب آقای دکتر منوچهر بهرویان و مشاور، جناب آقای دکتر شهریار طاووسی که راهنمایی‌های علمی ایشان باعث هرچه پُربارتر شدن این تحقیق گردید، تشکر می‌نمایم.

همچنین از شرکت صنایع شیمی ساختمان آبادگران و مدیریت محترم عامل آن مجموعه که با حمایت‌های مادی و دراختیار قرار دادن امکانات آزمایشگاهی در پیشبرد اهداف این پایان‌نامه تاثیر گذار بودند، کمال تشکر را دارم.

از همکاران محترم مرکز تحقیقات و توسعه فناوری شرکت صنایع شیمی ساختمان آبادگران بهویژه همکاران آزمایشگاه‌های تخصصی بتن، مصالح و شیمی آن مرکز، که در ساخت بتن‌ها و انجام آزمایش‌های مرتبط مرا یاری نمودند، تشکر و قدردانی می‌نمایم.

تقدیم به

همسر مهربانم و خانواده عزیزم که با دلگرمی و حمایت مرا در انجام این تحقیق
یاری نمودند.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده فارسی
۲	فصل اول: کلیات طرح
۲	۱-۱ بیان مسئله
۳	۲-۱ هدف‌های تحقیق
۳	۳-۱ اهمیت و ضرورت انجام تحقیق
۵	۴-۱ سوال‌های تحقیق
۶	۵-۱ فرضیه‌های تحقیق
۶	۶-۱ واژه‌های کلیدی
۷	۷-۱ روش و قلمرو تحقیق
۸	۸-۱ محدودیت‌های تحقیق
۹	فصل دوم: مطالعات نظری
۹	مقدمه
۱۲	۱-۲ تعریف بتن
۱۳	۲-۲ خواص و اهمیت بتن سخت شده
۱۶	۳-۲ مزیت‌های سازه‌های بتنی در مقایسه با سازه‌های فولادی
۱۹	۴-۲ بتن سبک
۱۹	۱-۴-۲ معرفی بتن سبک
۱۹	۲-۴-۲ درآمدی بر بتن سبکدانه

۲۳	۳-۴-۲ سابقه تاریخی بتن سبکدانه
۲۵	۴-۴-۲ روش‌های تولید بتن سبک
۲۹	۱-۴-۲ بتن اسفنجی
۲۹	۲-۴-۲ بتن با ساختار باز
۳۰	۳-۴-۲ بتن سبکدانه
۳۱	۴-۴-۲ طبقه‌بندی بتن سبکدانه
۳۲	۱-۴-۲ بتن سبک ناسازه‌ای
۳۴	۲-۵-۴-۲ بتن سبک متوسط
۳۴	۳-۵-۴-۲ بتن سبک سازه‌ای
۳۶	۶-۴-۲ کاربردهای بتن سبکدانه
۳۶	۱-۶-۴-۲ بتن سبکدانه‌ها و عایق‌سازی حرارتی
۳۷	۲-۶-۴-۲ بتن سبکدانه در کشتی‌سازی
۳۹	۳-۶-۴-۲ بتن سبکدانه در صنعت ساختمان‌سازی
۴۱	۷-۴-۲ مزایای بتن سبکدانه
۴۴	۸-۴-۲ معایب بتن سبکدانه
۴۴	۹-۴-۲ جنبه‌های اقتصادی بتن سبکدانه
۴۶	۱۰-۴-۲ خواص بتن سبکدانه سازه‌ای
۵۳	۵-۴-۲ بتن خود تراکم
۵۳	۱-۵-۲ معرفی بتن خود تراکم
۵۴	۲-۵-۲ درآمدی بر بتن خود تراکم
۵۷	۳-۵-۲ مزایای بتن خود تراکم
۵۸	۴-۵-۲ فاکتورهای ویژه بتن خود تراکم

۶-۲ بتن سبک سازه‌ای خود تراکم ۵۹	
۷-۲ عمل‌آوری بتن ۶۰	
۱-۷-۲ کلیات ۶۰	
۲-۷-۲ تاثیر حرارت ۶۳	
۳-۷-۲ عمل‌آوری توسط آب ۶۵	
۴-۷-۲ پوشش‌های نفوذناپذیر ۶۶	
۵-۷-۲ پوشش‌های پاشیدنی ۶۷	
۶-۷-۲ عمل‌آوردن بتن با بخار ۶۹	
۷-۷-۲ مدت زمان عمل‌آوری ۷۳	
۸-۷-۲ عمل‌آوری بتن سبکدانه ۷۴	
۸-۲ بتن خود عمل‌آور ۷۴	
 فصل سوم: طراحی و اصول کار آزمایشگاهی ۷۷	
۷۷ مقدمه ۷۷	
۱-۳ روش کار و عملیات آزمایشگاهی ۷۸	
۲-۳ الزامات بتن سبکدانه سازه‌ای مطابق با آیین‌نامه ACI 213R ۸۰	
۳-۳ الزامات بتن خود تراکم مطابق با آیین‌نامه‌های EFNARC و ACI 237R ۸۶	
۱-۳-۳ آیین‌نامه ACI 237R ۸۷	
۲-۳-۳ آیین‌نامه EFNARC ۹۲	
۳-۴ سبکدانه‌ها ۹۷	
۱-۴-۳ سبکدانه‌های طبیعی ۹۹	
۲-۴-۳ روش‌های تولید سبکدانه‌ها ۹۹	

۳-۴-۳ سبکدانه مورد استفاده در این تحقیق	۱۰۷
۳-۴-۴ الزامات سبکدانه‌ها طبق استانداردهای ISIRI 4985 و ASTM C330/C330M ..	۱۰۸
۳-۵ طرح اختلاط بتن	۱۱۱
۳-۵-۱ اهداف	۱۱۱
۳-۵-۲ ملاحظات کلی	۱۱۴
۳-۵-۳ اصول ویژه	۱۱۸
۳-۵-۴ روش‌های طرح اختلاط	۱۲۱
۳-۵-۵ نکاتی در خصوص طرح اختلاط بتن سبکدانه	۱۲۱
۳-۵-۶ نکاتی در خصوص طرح اختلاط بتن خود تراکم	۱۲۵
۳-۶ استفاده از مواد ICA روشنی موثر برای عملآوری بتن	۱۲۷
۳-۷ مصالح مصرفی	۱۳۱
۳-۸ طراحی ماده افزودنی عملآوری داخلی (ICA) بتن	۱۴۰
۳-۸-۱ معرفی مواد ICA	۱۴۰
۳-۸-۲ انتخاب مواد و فرمولاسیون	۱۴۱
۳-۸-۳ آزمون‌ها و طرح اختلاط بتن	۱۴۴
۳-۸-۴ مرحله اول طراحی ICA	۱۴۷
۳-۸-۵ مرحله دوم طراحی ICA	۱۴۹
۳-۸-۶ مرحله سوم طراحی ICA	۱۵۲
۳-۸-۷ انتخاب موثرترین ماده به عنوان ICA	۱۶۱
۳-۹ روش‌های آزمون ارزیابی مشخصات تازه و سخت شده بتن سبک سازه‌ای خود تراکم ..	۱۶۲
۳-۱۰ روش‌ها و شرایط مختلف عملآوری	۱۶۶
۳-۱۱ طراحی نسبت‌های اختلاط بتن سبک سازه‌ای خود تراکم ..	۱۶۸

۱۱-۳ مخلوطهای آزمایشی بتن سبک سازه‌ای خود تراکم ۱۶۸	
۱۱-۳ نتایج بتن تازه و سخت شده مخلوطهای آزمایشی ۱۶۹	
۱۱-۳ تجزیه و تحلیل نتایج و انتخاب طرح اختلاط بتن سبک سازه‌ای خود تراکم ۱۷۵	
۱۲-۳ ساخت بتن‌های سبک سازه‌ای خود تراکم در شرایط مختلف عملآوری ۱۷۶	
فصل چهارم: تجزیه و تحلیل نتایج تحقیق ۱۷۹	
۱۷۹ ..... مقدمه	
۴-۱ مقاومت فشاری و کششی (روش دو نیم نمودن آزمونهای استوانه‌ای) ۱۸۰	
۴-۲ دانسیته متعادل و مدول استاتیکی ارجاعی (الاستیسیته) ۱۸۶	
۴-۳ حجم منافذ نفوذپذیر (حفرات) و جذب پس از غوطه‌وری ۱۹۱	
۴-۴ جذب آب و عمق نفوذ آب تحت فشار ۱۹۳	
۴-۵ مقاومت الکتریکی ویژه ۱۹۷	
۴-۶ جمع‌شدگی ناشی از خشکشدن (تغییر طول) ۱۹۹	
۴-۷ سرعت تبخیر آب ۲۰۲	
۴-۸ جمع‌بندی حاصل از تحلیل نتایج ۲۰۴	
فصل پنجم: نتیجه‌گیری و پیشنهادها ۲۰۹	
۲۰۹ ..... ۱-۵ نتیجه‌گیری	
۲۱۰ ..... ۲-۵ پیشنهادها	
فهرست منابع و مأخذ ۲۱۲	
۲۱۸ ..... چکیده انگلیسی	

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۱-۲ حدود مدول الاستیسیته در بتن سبک با سبکدانه‌های مختلف ۵۰	
جدول ۱-۳ مقدار هوای پیشنهادی برای بتن سبک سازه‌ای ۸۲	
جدول ۲-۳ محدوده‌های مقدار پودر پیشنهادی (یا مقدار مورد نیاز برای مقاومت) ۸۹	
جدول ۳-۳ روش‌های آزمون در حال توسعه برای اندازه‌گیری مشخصات بتن خود تراکم ۹۰	
جدول ۴-۳ مقادیر شاخص پایداری دیداری مخلوط‌های بتن خود تراکم در آزمون Slump-flow ۹۰	
جدول ۵-۳ روش‌های آزمون برای اندازه‌گیری مشخصات بتن خود تراکم ۹۱	
جدول ۶-۳ فهرست روش‌های آزمون برای مشخصات کارایی بتن خود تراکم ۹۳	
جدول ۷-۳ مشخصات کارایی بتن خود تراکم و روش‌های آزمون جایگزین ۹۴	
جدول ۸-۳ حدود قابل قبول بتن خود تراکم ۹۵	
جدول ۹-۳ چگالی توده‌ای و مقاومت لیکای سوئدی با اندازه‌های مختلف (Svensk AB) ۱۰۳	
جدول ۱۰-۳ چگالی توده‌ای، اندازه و درصد رطوبت در هنگام تحویل تعدادی از سبکدانه‌ها ۱۰۵	
جدول ۱۱-۳ الزامات دانه‌بندی برای سبکدانه‌های بتن‌سازه‌ای ۱۰۹	
جدول ۱۲-۳ الزامات حداکثر دانسیته توده‌ای (خشک آزاد) برای سبکدانه‌های بتن‌سازه‌ای ۱۰۹	
جدول ۱۳-۳ الزامات مقاومت فشاری و مقاومت کششی برای سبکدانه‌ها ۱۱۰	
جدول ۱۴-۳ مشخصات فیزیکی سیمان ۱۳۱	
جدول ۱۵-۳ مشخصات شیمیایی سیمان ۱۳۱	
جدول ۱۶-۳ مشخصات شیمیایی میکروسیلیس ۱۳۲	

جدول ۱۷-۳ مشخصات فیزیکی ماسه طبیعی ۱۳۳	۱۳۳
جدول ۱۸-۳ دانه‌بندی ماسه طبیعی ۱۳۴	۱۳۴
جدول ۱۹-۳ مشخصات فیزیکی شن طبیعی نیمه شکسته ۱۳۵	۱۳۵
جدول ۲۰-۳ دانه‌بندی شن طبیعی نیمه شکسته ۱۳۵	۱۳۵
جدول ۲۱-۳ دانه‌بندی پودر سنگ ۱۳۷	۱۳۷
جدول ۲۲-۳ مشخصات فیزیکی لیکا ۱۳۸	۱۳۸
جدول ۲۳-۳ دانه‌بندی لیکا ۱۳۸	۱۳۸
جدول ۲۴-۳ مشخصات شیمیایی افزودنی فوق روان کننده/کاهنده قوی آب با کد تجاری ABA PLAST-SP ۱۳۹	۱۳۹
جدول ۲۵-۳ نسبت‌های وزنی اختلاط گلایکول با واکس ۱۴۳	۱۴۳
جدول ۲۶-۳ مشخصات شیمیایی ماده PEG-4H ۱۴۳	۱۴۳
جدول ۲۷-۳ مشخصات شیمیایی ماده PEG-6H ۱۴۴	۱۴۴
جدول ۲۸-۳ شخصات شیمیایی ماده PEG-6T ۱۴۴	۱۴۴
جدول ۲۹-۳ مشخصات شیمیایی ماده DPG ۱۴۴	۱۴۴
جدول ۳۰-۳ طرح اختلاط بتن کترل ۱۴۵	۱۴۵
جدول ۳۱-۳ طرح اختلاط بتن کترل و بتن حاوی مواد ICA مرحله اول ۱۴۷	۱۴۷
جدول ۳۲-۳ نتایج آزمون مقاومت فشاری و کارایی مرحله اول ۱۴۸	۱۴۸
جدول ۳۳-۳ طرح اختلاط بتن کترل و بتن حاوی مواد ICA مرحله دوم ۱۵۰	۱۵۰
جدول ۳۴-۳ نتایج آزمون مقاومت فشاری و کارایی مرحله دوم ۱۵۱	۱۵۱
جدول ۳۵-۳ طرح اختلاط بتن کترل و بتن حاوی مواد ICA مرحله سوم (مقدار سیمان) ۱۵۲	۱۵۲
جدول ۳۶-۳ طرح اختلاط بتن کترل و بتن حاوی مواد ICA مرحله سوم (مقدار سیمان) ..... (۴۰۰ kg/m ³)	

..... ۱۵۳	جدول ۳۷-۳ نتایج آزمون مقاومت فشاری، جذب آب، عمق نفوذ آب تحت فشار و کارایی مرحله سوم (مقدار سیمان 400 kg/m^3)
..... ۱۵۴	جدول ۳۸-۳ نتایج آزمون مقاومت فشاری، جذب آب، عمق نفوذ آب تحت فشار و کارایی مرحله سوم (مقدار سیمان 350 kg/m^3)
..... ۱۵۵	جدول ۳۹-۳ نتایج آزمون درصد سرعت تبخیر آب از سطح بتن مرحله سوم (مقدار سیمان 400 kg/m^3)
..... ۱۵۶	جدول ۴۰-۳ نتایج آزمون درصد سرعت تبخیر آب از سطح بتن مرحله سوم (مقدار سیمان 350 kg/m^3)
..... ۱۶۲	جدول ۴۱-۳ مشخصات شیمیایی ماده ICA با کد فرمولاسیون 100-ICA
..... ۱۶۳	جدول ۴۲-۳ آزمون‌های بتن تازه بتن سبک سازه‌ای خود تراکم
..... ۱۶۴	جدول ۴۳-۳ آزمون‌های بتن سخت شده بتن سبک سازه‌ای خود تراکم
..... ۱۶۶	جدول ۴۴-۳ ارتباط بین مقاومت الکتریکی ویژه بتن و نرخ خوردگی
..... ۱۶۹	جدول ۴۵-۳ طرح اختلاط اولیه بتن سبک سازه‌ای خود تراکم
..... ۱۷۰	جدول ۴۶-۳ طرح‌های اختلاط بتن سبک سازه‌ای خود تراکم
..... ۱۷۴	جدول ۴۷-۳ درصد هوا و دانسیته بتن تازه مخلوط‌های آزمایشی
..... ۱۷۴	جدول ۴۸-۳ مقاومت فشاری مخلوط‌های آزمایشی با کارایی قابل قبول
..... ۱۷۷	جدول ۴۹-۳ طرح‌های اختلاط بتن سبک سازه‌ای خود تراکم (مواد سیمانی 450 kg/m^3)
..... ۱۷۸	جدول ۵۰-۳ طرح‌های اختلاط بتن سبک سازه‌ای خود تراکم (مواد سیمانی 500 kg/m^3)
..... ۱۸۱	جدول ۱-۴ درصد افزایش مقاومت فشاری نسبت به طرح SCLC-63
..... ۱۸۲	جدول ۲-۴ درصد افزایش مقاومت فشاری نسبت به طرح SCLC-93
..... ۱۸۶	جدول ۳-۴ ضریب λ برای اصلاح مدول الاستیسیته بتن سبکدانه

جدول ۴-۴ دانسیته متعادل و مقاومت فشاری استاندارد ۱۸۷
جدول ۵-۴ طرح‌های اختلاط منتخب بتن سبک سازه‌ای خود تراکم ۲۰۶
جدول ۶-۴ مواد ICA منتخب ۲۰۶

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۱۳۴	نمودار ۱-۳ منحنی دانه‌بندی ماسه طبیعی
۱۳۵	نمودار ۲-۳ منحنی دانه‌بندی شن طبیعی نیمه شکسته
۱۳۵	نمودار ۳-۳ منحنی دانه‌بندی پودر سنگ
۱۳۸	نمودار ۴-۳ منحنی دانه‌بندی لیکا
۱۴۹	نمودار ۵-۳ مقایسه مقاومت فشاری ۷ و ۲۸ روزه مرحله اول
۱۵۱	نمودار ۶-۳ مقایسه مقاومت فشاری ۷ و ۲۸ روزه مرحله دوم
۱۵۷ ...	نمودار ۷-۳ مقایسه مقاومت فشاری ۷ و ۲۸ روزه مرحله سوم (مقدار سیمان 400 kg/m^3)
۱۵۷ ...	نمودار ۸-۳ مقایسه مقاومت فشاری ۷ و ۲۸ روزه مرحله سوم (مقدار سیمان 350 kg/m^3)
۱۵۸	نمودار ۹-۳ مقایسه جذب آب مرحله سوم (مقدار سیمان 400 kg/m^3)
۱۵۸	نمودار ۱۰-۳ مقایسه عمق نفوذ آب تحت فشار مرحله سوم (مقدار سیمان 400 kg/m^3)
۱۵۹	نمودار ۱۱-۳ مقایسه جذب آب مرحله سوم (مقدار سیمان 350 kg/m^3)
۱۵۹	نمودار ۱۲-۳ مقایسه عمق نفوذ آب تحت فشار مرحله سوم (مقدار سیمان 350 kg/m^3)
۱۶۰	نمودار ۱۳-۳ مقایسه سرعت تبخیر آب مرحله سوم (مقدار سیمان 400 kg/m^3)
۱۶۰	نمودار ۱۴-۳ مقایسه سرعت تبخیر آب مرحله سوم (مقدار سیمان 350 kg/m^3)
۱۷۱	نمودار ۱۵-۳ مخلوط‌های $T_{50\text{cm}}$ Slump-flow و Slump-flow آزمایشی
۱۷۲	نمودار ۱۶-۳ Mخلوط‌های آزمایشی V-funnel و J-ring
۱۷۳.....	نمودار ۱۷-۳ Mخلوط‌های آزمایشی U-box و L-box
۱۸۰	نمودار ۱-۴ مقایسه مقاومت فشاری طرح‌ها با مقدار مواد سیمانی 450 kg/m^3
۱۸۱	نمودار ۲-۴ مقایسه مقاومت فشاری طرح‌ها با مقدار مواد سیمانی 500 kg/m^3
۱۸۴	نمودار ۴-۳ مقایسه مقاومت کششی طرح‌ها با مقدار مواد سیمانی 450 kg/m^3

نmodar ۴-۴ مقایسه مقاومت کششی طرح‌ها با مقدار مواد سیمانی	500 kg/m^3	۱۸۴
نmodar ۴-۵ همبستگی مقاومت فشاری و مقاومت کششی طرح‌ها با مقدار مواد سیمانی	450 kg/m^3	۱۸۵
نmodar ۴-۶ همبستگی مقاومت فشاری و مقاومت کششی طرح‌ها با مقدار مواد سیمانی	500 kg/m^3	۱۸۵
نmodar ۷-۴ مقایسه مدلول الاستیسیته محاسبه شده طرح‌ها با مقدار مواد سیمانی	450 kg/m^3	۱۸۸
نmodar ۸-۴ مقایسه مدلول الاستیسیته محاسبه شده طرح‌ها با مقدار مواد سیمانی	500 kg/m^3	۱۸۸
نmodar ۹-۴ مقایسه مدلول الاستیسیته اندازه‌گیری شده طرح‌ها با مقدار مواد سیمانی	450 kg/m^3	۱۸۹
نmodar ۱۰-۴ مقایسه مدلول الاستیسیته اندازه‌گیری شده طرح‌ها با مقدار مواد سیمانی	500 kg/m^3	۱۹۰
نmodar ۱۱-۴ همبستگی مقاومت فشاری و مدلول الاستیسیته اندازه‌گیری شده طرح‌ها (مواد سیمانی)	450 kg/m^3	۱۹۰
نmodar ۱۲-۴ همبستگی مقاومت فشاری و مدلول الاستیسیته اندازه‌گیری شده طرح‌ها (مواد سیمانی)	500 kg/m^3	۱۹۱
نmodar ۱۳-۴ مقایسه حجم منافذ نفوذپذیر (حفرات) و جذب پس از غوطه‌وری طرح‌ها (مواد سیمانی)	450 kg/m^3	۱۹۲
نmodar ۱۴-۴ مقایسه حجم منافذ نفوذپذیر (حفرات) و جذب پس از غوطه‌وری طرح‌ها (مواد سیمانی)	500 kg/m^3	۱۹۲
نmodar ۱۵-۴ مقایسه جذب آب طرح‌ها با مقدار مواد سیمانی	450 kg/m^3	۱۹۴

نmodar ۱۶-۴ مقایسه جذب آب طرح‌ها با مقدار مواد سیمانی 500 kg/m^3	۱۹۴
نmodar ۱۷-۴ مقایسه عمق نفوذ آب تحت فشار طرح‌ها با مقدار مواد سیمانی 450 kg/m^3	۱۹۵
نmodar ۱۸-۴ مقایسه عمق نفوذ آب تحت فشار طرح‌ها با مقدار مواد سیمانی 500 kg/m^3	۱۹۵
نmodar ۱۹-۴ همبستگی جذب پس از غوطه‌وری و جذب آب طرح‌ها با مقدار مواد سیمانی 450 kg/m^3	۱۹۷
نmodar ۲۰-۴ همبستگی جذب پس از غوطه‌وری و جذب آب طرح‌ها با مقدار مواد سیمانی 500 kg/m^3	۱۹۷
نmodar ۲۱-۴ مقایسه مقاومت الکتریکی ویژه طرح‌ها با مقدار مواد سیمانی 450 kg/m^3	۱۹۸
نmodar ۲۲-۴ مقایسه مقاومت الکتریکی ویژه طرح‌ها با مقدار مواد سیمانی 500 kg/m^3	۱۹۹
نmodar ۲۳-۴ مقایسه جمع‌شدگی طرح‌ها با مقدار مواد سیمانی 450 kg/m^3	۲۰۰
نmodar ۲۴-۴ مقایسه جمع‌شدگی طرح‌ها با مقدار مواد سیمانی 500 kg/m^3	۲۰۱
نmodar ۲۵-۴ مقایسه سرعت تبخیر آب طرح‌ها با مقدار مواد سیمانی 450 kg/m^3	۲۰۲
نmodar ۲۶-۴ روند افزایش سرعت تبخیر آب طرح‌های SCLC-69 و SCLC-63	۲۰۳
نmodar ۲۷-۴ مقایسه سرعت تبخیر آب طرح‌ها با مقدار مواد سیمانی 500 kg/m^3	۲۰۳
نmodar ۲۸-۴ روند افزایش سرعت تبخیر آب طرح‌های SCLC-99، SCLC-96 و SCLC-93	۲۰۴

فهرست شکل‌ها

صفحه	عنوان
۲۵	شکل ۱-۲ محدوده وزن و مقاومت بتن
۲۹	شکل ۲-۲ بتن اسفنجی
۳۰	شکل ۳-۲ بتن با ساختار باز
۳۱	شکل ۴-۲ بتن سبکدانه
۳۵	شکل ۵-۲ بتن‌های سبک و وزن مخصوص آن
۵۲	شکل ۶-۲ اختلاف ساختار بین بتن سبکدانه و معمولی در سطح میانه‌نگر
۵۴	شکل ۷-۲ مقایسه نسبت اختلاط بتن خود تراکم و بتن معمولی
۵۵	شکل ۸-۲ ضرورت برای بتن خود تراکم
۵۶	شکل ۹-۲ مدل پیشنهادی K. Ozawa
۶۲	شکل ۱۰-۲ تاثیر عمل‌آوری بر روی مقاومت فشاری بتن (نسبت آب به سیمان ۰,۵)
۷۰	شکل ۱۱-۲ تاثیر دماهای مختلف عمل‌آوری با بخار بر روی مقاومت فشاری
۷۲	شکل ۱۲-۲ یک دوره عمل‌آوری با بخار
۸۲	شکل ۱-۳ دانسیته بتن در برابر زمان‌های مختلف خشک‌شدن بتن سبک سازه‌ای
۸۴	شکل ۲-۳ محدوده مدول الاستیسیته برای بتن سبک سازه‌ای
۸۵	شکل ۳-۳ جمع شدگی ناشی از خشک‌شدن؛ عمل‌آوری عادی بتن
۸۶	شکل ۳-۴ مقاومت کششی دونیم‌شده-عمل‌آوری مرطوب (در آب) بتن
۸۶	شکل ۳-۵ مقاومت کششی دونیم‌شده-عمل‌آوری خشک‌شده در هوا بتن
۱۲۵	شکل ۳-۶ روش‌های دستیابی بتن خود تراکم
۱۲۶	شکل ۳-۷ مقایسه درصد حجمی نسبت‌های اختلاط بتن خود تراکم با دیگر بتن‌ها
	شکل ۳-۸ سیمان پرتلند نوع ۲ شرکت سیمان تهران و میکروسیلیس شرکت فروسیلیس

ایران	..... ۱۳۲
شکل ۹-۳ ماسه طبیعی شرکت قدرت مکانیک	..... ۱۳۴
شکل ۱۰-۳ شن طبیعی نیمه شکسته شرکت متوساک	..... ۱۳۶
شکل ۱۱-۳ پودر سنگ همدان	..... ۱۳۶
شکل ۱۲-۳ لیکا شرکت لیکا ایران	..... ۱۳۹
شکل ۱۳-۳ نمونه آزمون سرعت تبخیر آب	..... ۱۴۶
شکل ۱۴-۳ آزمون عمق نفوذ آب تحت فشار	..... ۱۵۴
شکل ۱۵-۳ دستگاه تعیین مقاومت الکتریکی بتن	..... ۱۶۶
شکل ۱۶-۳ آزمون Slump-flow	..... ۱۷۱
شکل ۱۷-۳ آزمون $T_{50\text{cm}}$ Slump-flow	..... ۱۷۱
شکل ۱۸-۳ آزمون V-funnel	..... ۱۷۲
شکل ۱۹-۳ آزمون J-ring	..... ۱۷۲
شکل ۲۰-۳ آزمون L-box	..... ۱۷۳
شکل ۲۱-۳ آزمون U-box	..... ۱۷۳
شکل ۲۲-۳ آزمون مقاومت فشاری	..... ۱۷۴
شکل ۱-۴ آزمون تعیین مقاومت کششی به روش دو نیم نمودن آزمونهای استوانهای	..... ۱۸۳
شکل ۲-۴ آزمون تعیین دانسیته متعادل	..... ۱۸۷
شکل ۳-۴ آزمون تعیین مدلول استاتیکی ارجاعی (الاستیسیته)	..... ۱۸۹
شکل ۴-۴ آزمون عمق نفوذ آب تحت فشار (نمونه مربوط به طرح SCLC-69)	..... ۱۹۶
شکل ۴-۵ آزمون جمع شدگی	..... ۲۰۰

چکیده

این تحقیق تاثیر روش‌های مختلف عمل‌آوری بهویژه استفاده از مواد افزودنی عمل‌آوری داخلی (ICA) و لیکا از پیش اشباع شده به عنوان روش‌های عمل‌آوری داخلی، روی خواص مکانیکی و دوام بتن سبک سازه‌ای خود تراکم از طریق انجام آزمون‌های آزمایشگاهی را تعیین می‌نماید. طراحی نسبت اختلاط برای ساخت بتن سبک سازه‌ای خود تراکم با استفاده از مصالح مصرفی متداول، طراحی فرمولاسیون برای ساخت مواد ICA به منظور تولید بتن‌های خود عمل‌آور (Self-Curing Concrete) و شناسایی تاثیر روش‌های مختلف عمل‌آوری با و بدون استفاده از مواد ICA روی خواص مکانیکی و پارامترهای دوام بتن‌های سبک سازه‌ای خود تراکم از اهداف این تحقیق می‌باشد.

پس از طراحی نسبت اختلاط بتن سبک سازه‌ای خود تراکم، نمونه‌های ساخته شده از طرح‌های بدون مواد ICA، در محیط‌های آبی با و بدون اشباع شدن با آهک و اتاق رطوبت نگه‌داری شدند. همچنین طرح‌هایی که حاوی لیکا از پیش اشباع شده و ۰,۵٪ از مواد ICA نسبت به وزن مواد سیمانی بودند، در اتاق رطوبت نگه‌داری شدند. از طریق انجام آزمون‌های آزمایشگاهی، مشخصات مکانیکی و دوام بتن‌ها در محیط‌های مختلف تعیین گردید. نتایج نشان می‌دهد بتن‌های عمل‌آوری شده در محیط آبی اشباع شده با آهک دارای بهترین مشخصات مکانیکی و دوام می‌باشند. همچنین بتن‌های حاوی مواد ICA دارای مقاومت فشاری و کششی، مدول الاستیسیته و مقاومت الکتریکی بیشتر و حجم منافذ نفوذپذیر، جمع‌شدگی، جذب آب، عمق نفوذ آب و سرعت تبخیر آب کمتری نسبت به بتن کنترل (بتن بدون مواد ICA و عمل‌آوری شده در اتاق رطوبت) می‌باشند.

کلمات کلیدی: بتن سبک سازه‌ای خود تراکم، بتن خود عمل‌آور، ICA، لیکا، عمل‌آوری بتن، مشخصات مکانیکی، دوام.